

TRGOVSKI

P. n. Licejska knjižnica

Ljubljana.

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnishvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 27. avgusta 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 100.

Dr. J. Pretnar:

Naš boj za izhod na Egejsko morje.

Reka, Split, Solun, to so tri naša bojna polja za dohod na slobodno široko morje. Ovire, ki jih je stala narava naši poti preko Splita in ki so bile samo tehničnega značaja, je odstranila liška železnica. Diplomatični boj, ki smo ga bili za Reko, je končal zaenkrat v naš neprilog s kompromisom Sušak in Thon de Revel. Sedaj je začel ali pravilneje oživel naš boj za Solun, za dostop v Egejsko morje, za vraga na Vshod.

Kar so Reka, Sušak in Split severozapadnemu delu naše države, to je Solun naši Sumadiji, Stari Srbiji in Macedoniji. Tem krajem, polnim bogastva na rudah, šumah in prostranem polju, danes gospodarsko le v severnem delu v početku razmaha, v velikem srednjem in južnem delu pa zanemarjenim in od stoletnih bojov opositošenim, more odpreti vrata do njihove še velike gospodarske bodočnosti in blagostanja v glavnem samo pot do morja, a ta gre preko Soluna. Solun, te sanje naše Macedonije in Stare Srbije, pa nam danes zapira komaj 70 km od Egejskega morja oddaljena grška meja, na las podobna meji, ki jo je proti Sloveniji postavila pred Trstom in Reko Italija. Boj, kakor smo ga bili za naš dohod na severni Jadran, se v drugi obliki ponavlja za Solun, le da imamo za nasprotnika mesto krepke nadmočne Italije, notranjepolitično razorano in mednarodno dokaj eksponirano malo Grško.

Aspiracije, ki jih je imela Srbija na Solun in dolenjo Macedonijo, sporedno z Grčijo in Bolgarijo, so se za časa balkanske vojne likvidirale s kompromisom, ki v korist Grške koncedira politično oblast v Solunu in ob Vardaru tja do Djevdjelije. Srbiji pa daje gospodarske koncesije, predvsem v obliki takozvane »srbske cone« v solunskem pristanišču. Sad tega kompromisa je bila l. 1913 sklenjena grško-srbska zavezniška pogodba, ki obvezuje pogodnika, da priskoči svojemu zavezniku na pomoč, ako bi bil napaden, ki torej zavaruje status quo posestnega stanja obeh zaveznikov. Da Grška svoje zavezniške dolžnosti ni izpolnila, marveč pustila Srbijo leta 1914, ko je bila napadena od Avstrije in leta 1915, ko so jo z boka in za hrbtom napadli Bolgari, na cedilu, je dognano in priznано. Ker pa je v interesu prijateljstva obeh strani, je bolje, da se s to žalostno, a za nas zelo poučno afero ne pečamo, dasi je uprav v zadnjem času predmet diskusije v domačih in inozemskih novinah. Računati nam je le z dejstvom, da danes z Grško zavezniške pogodbe, ki bi bila trden temelj nadaljnjemu razvoju dobrih medsebojnih odnosov, nimamo več.

Od obeh strani, posebno pa od strani Grške, so se v zadnjem času podvzeli koraki za obnovitev zavezniške pogodbe iz leta 1913. Tu pa se pojavljajo velike težkoče. Od naše strani se je stavljal pogoj, da se nam prizna pravo lastnine in uporabljajca onega dela solunske železnice, ki vodi od naše meje pri Djevdjeliju po grškem ozemlju na Solun, tako da bi imeli svojo železniško zvezo z našo svobodno pristaniško cono v Solunu. Velik del delnic te proge je namreč v jugoslovanskih rokah. Tej naši zahtevi

pa se grška vlada odločno upira in ne pristane niti na to, da bi se osnovala skupna jugoslovensko-grška železniška družba za to progo. Celotni položaj poostrejuje še slab rezultat pogodbe iz maja 1923 glede odstopa slobodne cone v solunskem pristanišču naši državi. Ta cona se nahaja v naravnost neporabnem, zanemarjenem stanju, ni potrebnih pomolov, skladišč, uradnih poslopij in drugih pristaniških naprav, razen nekaj napol podrtih barak, morje bi bilo treba še očistiti in poglobiti itd. in cona leži v notranjosti splošne slobodne cone, ki je zabarikadirana sama z betonskim zidom, tako da je dotok prometa v našo cono preko splošne slobodne cone danes dejansko nemogoč. Grške oblasti pa vrhu tega store svoje, da je tudi osebni promet z našo cono zvezan z velikimi stitnostmi.

Narava in razvoj naših gospodarskih prilik v južnovshodnem delu naše države nas z vsoto žene in pritiska na Solun. Privlačnost tega pristanišča se čuti celo notri v naše severozapadne pokrajine države. Ovirati nas pri tem bi pomenilo zastavljati tok reke. Grčija danes pri svojih ekstremnih političnih pretenzijah, ki so se ji že toliko maščevale, žalibog ne uvideva v zadostni meri našega težkega položaja in nujne potrebe, da dobimo razmah našega gospodarstva sloboden izhod na Egejsko morje. Da bi naš gospodarski vpliv in moč na Vzhodu rasla, je jasno, a prav tako jasno je tudi, da Grčija v dobrih odnosih z nami gospodarsko in politično veliko pridobi. Da ji je naše prijateljstvo in zavezništvo, posebno politično, potrebno kot vsakdanji kruh, je že stara resnica, posebno resnična pa uprav pri sedanjosti in bodoči politični konstelaciji na Balkanu. Mi vidimo, kako živahno akcijo podvzame ravno Grčija za ustanovitev garancijskega sporazuma z našo državo in Romunijo in za ustanovitev balkanske arbitražne komisije s sedežem v Carigradu. Sporazum naj bi zajamčil neizpremenljivost balkanskih državnih mej, sedanjosti politični status quo na Balkanu, ali z drugimi besedami: ohranil Grčiji one nenaravne meje na severu, kakor jih ji je pustila balkanska svetovna in turška vojna. Z ozirom, največ 70 km globokim in na stotine kilometrov razsežnim pasom odrezati od morja kar dve mladi, krepki in gospodarsko lepo razvijajoči se državi, to povsem naravno mora ustvarjati pri Grčiji utemeljeno bojazen, da teh meja sama brez garancije drugih za dolgo najbrže ne bi mogla držati. Da se naša država prostovoljno odreka političnim aspiracijam na račun Grške in da bi ta našla v nas lahko svoje dobre prijatelje in zaveznike, vse to samo za gotove nam neobhodno potrebne gospodarske koncesije, to je vendar nerazumno mala žrtve Grčije.

Mi moramo in hočemo na Egejsko morje. To se da doseči z gospodarskimi koncesijami glede Solunske železnice in solunskega pristanišča, ki nam bodo omogočile živahne gospodarske stike z Grčijo samo, kakor tudi v Vshodom. Suverene pravice in politični interesi Grčije pri tem ne bodo trpeli niti najmanjše. Na Grčiji sami je le-

Komorska doklada pri novih hišah.

Davčni uradi razpošiljajo te dni opozorilne položnice. Na njih so navedeni posamezni davki in zapazili smo, da se nahaja med njimi tudi komorska doklada (doklada za vojaška prevozna sredstva) pri hišah, ki so davka začasno oproščene.

Opozorjamo, da je v členu 14. zakona o proračunskih dvanajstlinah za mesece julij-november 1925 izrecno določba, ki oprošča novozgrajena poslopja tudi te doklade. Opozorilne položnice so bile torej najbrž že prej napravljene, predno je izšel ta zakon, ali so pa nekateri davčni uradi to določbo še prezrli.

Ker izračuni davčni urad invalidski davek s komorsko doklado vred definitivno šele koncem vsakega leta, bo vsak urad predpis lahko še

popravit. Vsem posesnikom hiš, ki so začasno davka proste, priporočamo le, naj pazijo tudi sami, da se jim komorska doklada ne bo predpisavala od hiše, o čemur se prepričajo v začetku l. 1926 lahko v davčni knjižici. Pri tolikem zaposlenju davčnih uradov se take pomote namreč lahko dogode.

Od hiš, ki so davka in doklad proste, torej od onih hiš, ki so bile zidane po 22. juliju 1920, se plačuje pri davčnem uradu samo invalidski davek, sicer pa prav ničesar, zlasti ne komorska doklada.

Ta poslednja doklada se sevé ne plačuje tudi od vseh drugih hiš, ki so bile zidane in so davka še proste ter plačujejo samo navadne doklade.

K. Tiefengruber:

Tekoči premog, uspeh moderne kemije.

Ravno sedaj se širi po časopisu presenetljiva vest, da se je posrečilo znastvenikom spremeniti kurilno silo premoga v tekočino, torej izvleči gorljivo snov z isto učinkovitostjo, kakor jo ima surovina. Zanimanje za ta napredek človeškega izuma je seveda tem živahnejše, čim utegne ta iznajdba povzročiti popoln preobrat v gospodarsko-industrijskem oziru. Poskusi v kemičnih laboratorijih so se vršili precej tajno in šele najnovejši uspehi so v toliko prišli v javnost, da so celo optimisti prepričani, da nadomestuje takozvano premogovno olje popolnoma bencin in sorodne proizvode, ki so jih industrijske države dobavile iz tujih krajev.

Nemčija, ki si prisvaja prvenstvo v tej analizi premoga, upa postati eksportno središče za novo snov ter ustaviti sploh uvoz bencina za svojo industrijo. Odločilne važnosti je okolnost, da pride novo sintetično kurivo neprimerno ceneje kakor vsak drug dosedaj rabljeni material.

Že celo vrsto let deluje profesor dr. Bergins pri Heidelbergu na izpopolnitvi tega problema, ki ga sedaj praktično udeležuje premogovna družba »Avag« Berlin in sicer v njenih anilinskih tovarnah na Badenskem.

Po najnovejših poročilih se je podjetju posrečilo producirati premogovnega olja za lastno porabo v zadostni količini, upati pa je, da začne kmalu z eksportom tega predmeta. Zanimivo je dejstvo, da je v poteku likvidacije Stinnesovih podjetij neki konsorcij z obširnimi premogokopnim posestvom pritegnil na sebe tudi delnice raznih tovarn, ki se bavijo z oljno produkcijo najbrž z namenom, novo oživljeno industrijo združiti v ogromno celoto v svrhu izdatne eksploatacije domačega premoga. Predno pa si zamore nova iznajdba priboriti prorokovano gospodarsko važnost, bo treba pomiriti razburjenje, ki se že danes pojavlja v premogovni in kemični in-

dustriji Nemčije. Hud boj se bje med tema industrijskima strokama in očitvidno bo zmagala to pot kemija.

Učenjaki so že davno ugotovili, da vsebuje premog gotovo količino mastnih snovi; ekonomična izraba te sestavine iz premoga je bila pridržana šele novejšim poskusom. Približno 10% mastnih snovi se je dalo iz premoga v obliki raznih oljnatih pripravov izvleči, ko se je profesorju Berginsu posrečilo na še tajni način priti do sledečega uspeha: Iz 1000 kg premoga so dobili 150 kg bencina, 200 kg težkega olja, 70 kg mazalnega olja in 60 kg kurilnega olja. Do zaželenega cilja pa so prišli kemiki v Mühlheimu pri proizvodnji sintetičnega bencina iz premoga pod imenom »synthin«.

V poteku premogovnega razkroja na plin odcejata se dve tekoči plasti: prva vsebuje precej organskih kislin, druga pa predstavlja čisto, hitro spuhčevo rumenkašto tekočino: »synthol«. Ta snov se pomeša z bencolom, zmes se razgreje do visoke temperature ter se pod precejšnjim pritiskom zgosti v sintetični bencin.

Za produkcijo premogovnega olja so rabljive samo izbrane vrste surovine, »synthin« pa je mogoče dobiti iz vsakega premoga.

Središče, oziroma sedaj še edino podjetje te vrste je tovarniška skupina v Mannheimu, kjer se produkcija »synthina« po najnovejših izkušnjah sistematično vrši in sicer do skrajne izrabe premoga.

Tej panogi industrije je sedaj posvetila tudi država svojo pozornost ter subvencionira podjetje, da bo v stanju vsa količina poruškega premoga, ki ga je preko devet milijonov ton, napraviti tekočo ter s tem zaenkrat odstraniti konkurenčne skrbi nemške industrije. Upajo tudi uporabiti avstrijske zaloge rjavega premoga v predelavo na olje.

Danes vse to niso več provizorični problemi, z gotovimi dejstvi računa svetovna industrija, kateri se odpirajo z novimi izumi kemije dosedaj še neznana pota razvoja.

Zelo zanimiva je zgodovina »synthola« kot kemične iznajdbe. Komaj se je izvedelo o podrobnostih v industrijskem izkoriščanju tega premogovnega ekstrakta, pa pride iz Amerike poročilo, da je »synthol« identičen s tekočim kurivom ameriškega izvora. Ampak tudi ta snov temelji na patentih nemških izumiteljev, ki so bili registrirani v Ameriki že pred

žeče, ali si hoče v nas pridobiti dobrega sosedo in zaveznika, kakršnen ji je bila Srbija, kljub žalostnim izkušnjam in kakršnega Grčija v svojem eksponiranem položaju pač zelo potrebuje. Pogrešno pa bi bilo, ako bi v tem našem boju za izhod na morje hotela Grčija zavzemati vlogo Italije v našem jadranskem sporu, ker bi v tem primeru svoje moči daleko precenjevala.
-voüi-vddvb

vojno, samo da ni bilo zanimanja za stvar; šele ko se je zaznalo za uspehe nemških kemikov, so baje po naključju razkrili tudi v Ameriki tajnosti svojčeskega prilaženega patenta.

Posestnica patenta je tudi skupina badenskih anilinskih tovarn ter cenijo njegovo vrednost na 100 milijonov dolarjev; ko se v Ameriki posreči pojasniti natanko proizvodni način nemške iznajdbe, je pričakovati tudi tam popoln preobrat v industriji.

Dne 11. avgusta t. l. je dr. Bergins brzojavno obvestil londonski dnevnik »Daily News«, da se mu je pravkar posrečilo 1000 kg premoga srednje kalorijske kakovosti prekrojiti v 500 kg olja. Po najnovejših vestih je madžarska vlada sklenila za izumiteljem pogodbo za izkoriščanje ogrskega premoga v tekoče kurivo.

Ze delj časa zasledujejo madžarski industrijski krogi opisani pokret, sedaj pa se je osnovala z državno podporo družba za proučevanje Berginsove iznajdbe. V preizkušnjo je poslala ta skupina 100 kg premoga iz Borsodskih rudnikov v Mannheim, kjer so iz njega izcedili 28 kg tekočine. Poskusni premog je vseboval 3000 kalorij. V isto svrhu so preizkusili s prav zadovoljivimi uspehi že deset raznih vrst domačega premoga ter se sedaj odločili na Madžarskem zasnovati podjetja, ki se bodo bavila s prepravljanjem tekočega premoga po Berginsovem načinu.

Madžarska potrebuje 1.245.000 ton premoga na leto, od tega se doma napoklje samo 860.000 ton; razliko na premogu ter potrebni bencin, približno 60.000 hl, mora država uvažati.

Po strokovnih proračunih pa daje nova iznajdba državi možnost se glede industrijskega kuriva popolnoma osamosvojiti, ker je namreč za te vrste analiziranja v tekočino vsak premog sposoben ter se bo dal tudi manjvreden rjavi premog tamošnjih rudnikov v celoti izkoriščati.

V. Ljubljanski velesejem.

Opozorilo razstavljalcem velesejma. Ravnateljstvo velesejma naproša vse razstavljalce, da bodo z opremo dodeljenih koj in razvrstitvijo razstavnega blaga je že v petek, dne 28. t. m. popolnoma gotovi. Je to v interesu razstavljalcev samih, kakor tudi sejske uprave, da se v soboto dopoldne prilikom otvoritve reprezentira odličnim gostom lepošnji velesejem kompletno dovršen.

Število razstavljalcev na letošnjem velesejmu. V. Ljubljanski velesejem bo nudil sila pestro sliko. Iz Slovenije razstavi 442 tvrdk, iz Hrvatske 54, iz Srbije 14, iz Avstrije 21, Češkoslovaške 37, Francije 6, Italije 23, Nemčije 30, Rusije 1, Švice 5, Amerike 13, Anglije 7, skupaj 653 tvrdk, od teh 143 iz inozemstva.

Permanentne legitimacije Ljubljanskega velesejma veljajo letos izjemoma tudi za brezplačni vstop na vinski prostor po 6. uri zvečer, na kar zlasti opozarjamo naše občinstvo, da se pri nakupu raje odločijo za legitimacijo kot za navadne vstopnice za enkratni obisk.

Lastnike privatnih paviljonov na sejmšču opozarja sejska uprava, da morajo biti paviljoni do dne 27. t. m. renovirani, kakor zahtevajo tozadavna določila. V nasprotnem slučaju bo sejska uprava žal primorana, da pusti urediti privatne paviljone na stroške lastnikov. Inženjer sejskega urada je strankam z nasveti vedno na razpolago.

Industrijsko in poljedelsko združništvo v Rusiji.

Ob polovici sedanjega gospodarskega leta je imelo sovjetsko združništvo okoli 46.000 najraznovrstnejših združnih organizacij. Organiziranih je bilo v njih okoli 4 milijone poljedelskih ekonomij, to je 20% vseh. Seveda so te organizacije precej nedovršene. Oblike in vsebina teh organizacij se kažejo ravno v njih raznovrstnosti, ki je v neki meri odsev needinstvenosti poljedelskega gospodarstva in njegovih naravnih in kulturnih pogojev v vsej sovjetski Rusiji. Med temi 46.000 združgami morajo

naйти najenostavnejše oblike priprostitih skupin, ki vodijo elementarno operacijo medsebojnega izmenjavanja in pa prodajalna društva, ki izvajajo samostalno izdelovanje poljedelskih produktov in čim več kolektivne poljedelske ekonomije. Kosmati obrat za prošlo gospodarsko leto je znašal okoli 740 tisoč rubljev. Od tega je izvoz v inozemstvo znašal 25 milijonov rubljev. Produktivni značaj poljedelskega združništva se jasno kaže toliko v organizaciji okoli 20.000 kolektivnih gospodarstev, kolikor v poljedelskem delu. Začetkom leta 1925 je imelo to združništvo okoli 15.000 industrijskih podjetij, pri katerih je prve produkte izdelovalo okoli 50.000 delavcev.

Vendar se položaj kolektivnih ekonomij stalno slabša. Mnogo starih likvidira, da odstopi mesto zopet novim. Industrijsko produktivno združništvo napreduje postopno, razlogi za to so v vedno večjem povpraševanju in v nakupovalni zmožnosti tržišč, v znižanju davkov in v znatno ugodnejših pogojih za individualno izdelovanje in podjetnost.

Financijska sposobnost industrijskega združništva je razvidna iz stanja njegovih centralnih organizacij. Tako je centrala zveze vsruske kovinske industrije imela 1. oktobra l. 1924 bilanco v višini 6.488.000 rubljev; 1. aprila 1925 že 7.618.000 rubljev. Centrala zveze za izkoriščanje gozdov 1. oktobra leta 1924 v višini 6.200.000 rubljev, a 1. aprila leta 1925 6.569.000 rubljev. Trgovska aktivnost industrijsko-produktivnega združništva se kaže tudi v porastu obrata v času med 1. januarjem in 1. oktobrom 1924 in od 1. oktobra 1924 do 1. aprila t. l.

Iz carinske prakse.

Odločbe Državnega sveta. — Piše Just Piščanec.

(Nadaljevanje.)

XXII. ODLOČBA DRŽ. SVETA
ŠTEV. 10.199 OD 2. OKTOBRA 1924.

Carinarnica v Ljubljani me je 6. decembra 1923 kaznovala z globo 6156 Din z motivacijo, da sem nepravilno prijavil 97 kg lovorovih vejic po t. p. 29, t. 3, namesto po t. p. 35 kot vejice za okrasje.

V tozadavnem zapisniku sem se proti temu branil, in sicer:

Blago je prijavljeno pravilno in soglasno s tarifo, ker navaja ta lovorovo listje kot izrečno spadajoče v t. p. 29, t. 3, ne oziraje se na njega uporabo. Ne more se torej sveže lovorove listje uvrstiti v nobeno drugo tarifno postavko, ako ni dalje predelano. Da slučajno vejice za ukras iz št. 35 izkazuje višjo carino, ni to za tarifiranje merodajno. Ako bi obveljalo carinarnično naziranje, bi se dosledno morala skoraj vsaka rastlina, ki je po t. p. 36, t. 2, carine prosta, uvrstiti v t. p. 35 iz razloga, ker je iz nje mogoče napraviti vejice za okras iz t. p. 35! Vprašam: bi li carinarnica uvrstila sveže lovorove vejice v t. p. 35 tudi tedaj, ako bi po tej postavki bile carine proste? — Do danes so ljubljanska in vse carinarnice ocarinjevale lovorovo listje in vejice zmirom po t. p. 29, t. 3. Tudi predmetno deklaracijo je carinarnica po prvem uradnem pregledu našla za pravilno in šele pri nadpregledu jo osporila in to na prigovor organa mesne kontrole. Uvrščanje blaga v tarifne postavke je pa pridržano edino carinskim uradnikom. Carina po t. p. 35 presega dvakratno vrednost osporenega blaga, zato prosim, da se vzamejo vzorci in pošljejo predpostavljenu oblastu v novo tarifacijo.

Carinarnica je ostala pri svojem obsodilnem rešenju. Obrnil sem se predvsem na Carinski biro, proseč, da se blago tarifira po t. p. 35, ki je izdal uverjenje št. 440 o carinarnici 1923, glasom katerega se je bilo ugotoviti po t. p. 35! Proti temu uverjenju sem se dalje pritožil na Carinski svet, argumentujoč kakor zgoraj in poudarjajoč, da je predmetno lovorovo listje sedaj že suho ter da se vsled tega ne more več rabiti za drugo nego za

začimbo. — Na vlogo nisem dobil odgovora.

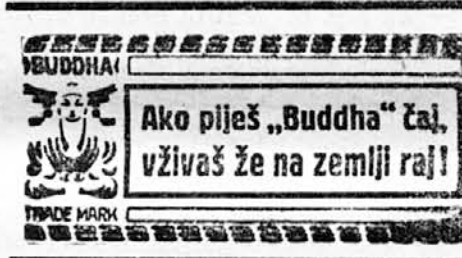
Proti carinarnični razsodbi sem prijavil pritožbo na finančno ministrstvo. V njej sem navajal te-le razloge:

a) Po car. tarifi in komentarju k isti spada sveže in suho lovorovo listje izrečno v t. p. 29, t. 3, ne glede na njega uporabo. Samo nadaljno predelano tako listje in vejice utegnejo morebiti spadati v t. p. 35, ker se, ako so nadaljno predelane, barvane, lakirane, formulirane itd., ne morejo uporabiti kot začimbo. Brezdvomno je zakonodajalec lovorovo listje uvrstil v t. p. 29, t. 3, samo iz razloga, ker bi — preden so se uveljavili novi minimalni in maksimalni carinski nastavki — tako perje po t. p. 35 plačalo manjšo carino nego po t. p. 29, t. 3. Ni baš logično, da se to zakonsko določilo sedaj razumeva narobe ter se lovorovo listje uvršča v t. p. 35. Ako bi prevladalo tako naziranje, bi carinarnica morala uvrstiti v t. p. 35 vsako rastlino, ktera je po t. p. 36, t. 2, oproščena carine!

b) Doslej so vse carinarnice ocarinjevale sveže in suho lovorovo perje in vejice pravilno po t. p. 29, t. 3. Enakega naziranja je doslej bila tudi carinarnica v Ljubljani, katera je pri prvem pregledu prijave našla za pravilno; stoprav o priliki nadpregleda je na prigovor organa mesne kontrole uvrstila to perje v t. p. 35. Uvrščanje blaga v tar. postavke je samo privilegij carinskih uradnikov, carinskega biroja in carinskega sveta, ne pa drugih organov.

c) Sama carina za predmetno blago znaša njega dvakratno vrednost ter je lastnik dopustil, da blago rajši propade, nego da bi plačal carino. Neopravičena je torej zahteva carinarnice, da se vplača tudi vsota 1231.20 dinarjev za carino.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Važno za izvoznike v Poljsko. Poljski gospodarski komitet ministrov je z odlokom z dne 10. t. m. sklenil, da se ima za blago, katero so naročili poljski uvozniki v času od 1. marca 1925 do 19. maja 1925 v državah, ki stojijo s Poljsko v pogodbenem razmerju, plačati carino po carinski tarifi z dne 23. junija 1924 pod pogojem, da dokažejo, da so naročili blago v gorinavedenem času in da so blago predložili najkasneje do 12. oktobra 1925 Upravi obmejnih carinarnic za carinjenje. Natančnejše pogoje za to olajšavo je dobili v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Indeksne številke za veletrgovino na Češkoslovaškem. — Indeksna številka za veletrgovino se je na Češkoslovaškem na temelju cen v mesecu juliju l. 1914 (= 100) tekom meseca julija 1925 znižala od 1009 na 992 točk, to je za 1.7%. Znatno pocenitev izkazujejo: razstilska živila (= 9.5%) in sicer krompir — 32.1, pšenica — 22.6, rž — 14.7, ječmen — 11.9, domača pšenična moka — 7.4, inozemska pšenična moka — 5.8. Podražila so se pa živalska živila izvezni goveje mesa, ki se je pocenilo za 3.8%, in sicer telečje meso + 28.6, prašičje meso + 13%, jajca 6% itd. Indeksna številka domačega blaga se je pocenila za 2.4%, inozemskega blaga pa zvišala za 0.9%. Celotni indeks v zlatu je znašal dne 1. avgusta t. l. 144.4, (dne 1. julija 1925 pa 146.9).

Železniški promet v tržaškem pristanišču v mesecu aprilu t. l. V mesecu aprilu t. l. je dospelo v tržaško pristanišče po železnici v celoti 1.056.396 q blaga in sicer v glavnem iz Italije 434.642 q, iz Češkoslovaške 289.973 q, iz Avstrije 207.540 q, iz Jugoslavije 118.266 q, iz Nemčije 14.976 q, iz Ogrske 7236 q. Izvozilo se je iz Trsta po železnici v isti dobi 1.471.899 q blaga in sicer v Avstrijo 435.873 q, v Italijo 295.251 q, na Češkoslovaško 288.311 q, v Jugoslavijo

163.736 q, v Nemčijo 126.045 q, na Ogrsko 84.283 q, na Poljsko 62.731 q in v Švico 13.941 q. Napram mesecu aprilu l. 1924 se je promet v letošnjem mesecu aprilu povečal za 105.138 q, to je za 7 1/4 %.

Prodaja odpadkov od starih rekord-vijakov in starega razbitega stekla. Direkcija državnih železnic, ekonomsko oddeljenje, Ljubljana sprejema do 10. oktobra 1925 ponudbe za nakup 8.000 kg starega razbitega stekla in 10.000 kg odpadkov od starih rekord vijakov. Predmetni oglasi so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja premoga. Državni premogovnik v Škalah prodaja dne 3. septembra t. l. ob 11. uri na javni dražbi 50 desettonskih vagonov premoga.

Konkurzi in poravnave v Avstriji. V Avstriji je bilo v juniju 60 in v juliju 48 konkurzov, ter v juniju 205 in v juliju 188 prisilnih poravnalnih postopanj izven tečaja.

Pocenitev švicarskih svilenih izdelkov. — Zveza svilenih pomožnih industrij je spričo težkega položaja, v katerem je našla švicarska svilena industrija zaradi angleške carine, sklenila, da zniža cene za barvanje in izgotavljanje svilenih fabrikatov.

Izvoz živine v Švico. — Od 1. avgusta t. l. se sme živina uvažati v Švico samo, ako je transport opremljen s zdravstvenim poverilom, ki se glasi na švicarskega prejemnika in na namembni kraj v Švici. Transporti, ki nimajo tega poverila, se na meji zavračajo in pošiljajo na oddajno postajo.

Uvoz krompirja v Italijo. — Italija dopušča samo uvoz semenskega krompirja proti posebnemu dovoljenju kmetijskega preizkuševališča v Milanu (Laboratorio di Patologia Vegetale del Regio Istituto superiore agrario), ki uvoženi krompir preizkusi. Uvozna dovoljenja dobe samo kmetijske družbe, korporacije itd., ki so zaprosile za uvoz do 31. avgusta 1925. Krompir se sme uvažati samo preko gotovih carinarnic, od katerih je naša kraljevina najbližja carinarnica v Vidmu.

Kriza rumunskega pšeničnega trga. Radi visokih izvoznih carin, ki izvoz žita iz Rumunije zelo obtežujejo, je v Stari Rumuniji in v Banatu padla cena pšenice v nekaj dneh od 1600 lejev na 800 lejev. Da se omogoči izvoz, zahtevajo poljedelci in velemlini od rumunske vlade, da zniža izvozne carine za žito za 50%.

Industrija.

Nova sladkorna tovarna v naši državi. — Udruženje producentov sladkorne pese namerava ustanoviti lastno sladkorno tovarno v St. Siveu (Bačka). Poljedelsko ministrstvo je ustanovitev že odobrilo.

Denarstvo.

Obtok bankovcev Narodne banke. — Narodna banka je imela po stanju dne 15. avgusta t. l. v obtoku za 5824.7 milijonov dinarjev bankovcev. Obtok se je izza zadnjega izkaza po stanju dne 8. avgusta t. l. povečal za 42.9 milijonov dinarjev.

Češkoslovaško bankarstvo. V Češkoslovaški obtoji 215 bank, od katerih jih je 35 velikih in srednjih na Češkem, Moravskem in v Šleziji, ostale pa so večinoma manjše banke na Slovaškem in v Karpatski Rusiji. Njih delniški kapital znaša okroglo 2300 milijonov Kč in rezerve okroglo 1000 milijonov Kč. Vloge znašajo nad 8000 milijonov Kč. Vloge pri 372 hranilnicah presegajo znesek 11 milijonov čeških kron, pri več kot 6000 posojilnicah znesek 13 milijard Kč. Da se kreditno gospodarstvo vzdrži zdravo, skrbje zakoni o jamstvih hranilne vloge, o obveznosti bančne revizije, o dolžnostih bančnih zavodov glede depozitov v vrednostnih papirjih in končno o nadaljnjem, na samozavarovalnih principih temelječem stalnem fondu za zavarovanje denarnih vložkov.

Zlati ažijski promet v Bolgarskem. — Bolgarsko finančno ministrstvo je odredilo, da ostane dosedanji 1500% zlati ažijski še nadalje v veljavi. Ta odredba pa se ne tiče cementa, ki se carini po 100% ažijski (1 zlati lev = 100 papirnatih levov). Od 1. avgusta 1925 se bira 1500% ažijski tudi na pšenico, s čemur se je ažijski na pšenico zvišal za 1400%, kajti do 1. avgusta t. l. je tudi na pšenico znašal ažijski samo 100%.

Carina.

Carinski prejemki v I. desetini meseca avgusta t. l. — V I. desetini meseca avgusta t. l. so naše carinarnice pobrale 48.512.697 Din carine. Največ so pobrale: Zagreb — gl. kolodvor 7.028.161 Din, Beograd — žel. postaja 6.175.432 Din, Beograd—Sava 5.520.233 Din, Ljubljana 4.543.793 Din, Maribor 3.380.161 Din, Subotica 2.991.480 Din, Novi Sad 2 milijona 495.503 Din, Split 1.931.113 Din, Sarajevo 1.643.498 Din, Sušak 1.142.683 Din in Zagreb — pošta 1.141.584 Din. Donos carinskih prejemkov je napram zadnji desetini meseca julija t. l. padel za 7 milijonov dinarjev, kar je naravna posledica mrtve sezone v mesecu avgustu t. l.

Pobiranje uvozne carine na žito in moko v Italiji. — V Italiji se od 24. julija t. l. dalje pobira uvozna carina na sledeče vrste blaga (carina v zlatih lirah za 1 q): pšenica: 7.50, rž: 4.50, pšenična moka: 11.50, ržena moka: 6.50, ovsena moka: 6, moka iz rmene koruze: 3.15, zdrob: 15.50, testenine iz pšenične moke: 16, oves: 4, otrobi: 2.

Carinski ažio v Rumuniji. Pri plačevanju carine v zlatu se v Rumuniji preračunava 1 zlati leja za 40 papirnatih lej.

Znižanje carinskih postranskih pristojbin na Ogrskem. — S 15. avgustom t. l. je Ogrska ukinila pobiranje carinske manipulacijske pristojbine, ki je znašala pri uvozu 1% in pri izvozu 1% od vrednosti. V bodoče se bo ta pristojbina pobirala samo še za lignit, šoto in koks. — Ukinitve te pristojbine pomeni vpoštevanje znižanje davka na poslovni promet izdatno olajšavo, ker so znašale postranske pristojbine do 15. avgusta t. l. 4%, po tem dnevu pa samo še 2% od vrednosti.

Davki in takse.

Davčna obremenitev v Nemčiji. — Na davkih se je pobralo v Nemčiji v l. 1907: 3270 milijonov mark, v l. 1913: 5078 milijonov mark in v l. 1924: 10.268 milijonov mark. Na vsakega prebivalca v Nemčiji je od celotnega plačila davkov, carin in taks odpadlo v l. 1907: 52.75, v l. 1913: 75.83 in v l. 1924: 164.37 mark.

Promet.

Novo telefonske linije. — S 1. septembrom t. l. se uvede med Čakovcem in Trstom in med Brčko in Reko novi telefonski zvezi. Za en razgovor se bo pobirala pristojbina 2.2 zlatega franka.

Izvoz in uvoz.

Izvoz lesnega materiala za lesene zaboje v Ameriko. Neka velika ameriška tvrdka potrebuje za svojo tovarno stalno velike množine lesenega materiala za zaboje. Interesenti, ki bi se zanimali za to dobavo, naj pošljejo svoj natančen naslov Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki bo potem poslala skupno naslove vseh priključencev trgovski agenciji na Dunaj, katera je zanje zaprosila.

Nemški uvoz in izvoz premoga. Kakor kažejo statistični podatki je Nemčija glede svojega premogovnega gospodarstva v letošnjem prvem polletju dokaj dobro odrezala. Dočim je znašal uvoz premoga v vrednosti skupno 99 milijonov mark, je dosegel izvoz 184 milijonov, tako da znese aktivno okroglo 85 milijonov. Izvoz premoga iz Nemčije stalno rase, dasi še daleko ne dosega prdvojnega količine. Uvoz pada od marca do marca (januarja 19, junija že samo 13 milijonov M.), to kljub temu, da je morala Nemčija uvažati gotovo količino poljskega premoga. S 15. junijem je ta obveznost odpadla, tako da utegne bilanca izpasti v bodoče še ugodneje.

Uvoz in izvoz češkoslovaške. V letih 1920 do 1924 izkazuje češkoslovaška zunanje trgovinska bilanca stalno aktivnost. Vrednost izvoza je presegala vrednost uvoza v letu 1920 za 4185 milijonov Kč, l. 1921 za 4878, l. 1922 za 5390, leta 1923 za 2351 in leta 1924 za 1160 Kč. V letu 1924 so bili najvažnejši uvozni predmeti volna in bombaž (4615 milijonov Kč), žito, moka, stročni sadeži (2355 milijonov Kč), mast (800 milijonov Kč), živila (827 milijonov Kč), svila in svilnato blago (526 milijonov Kč). V istem letu pa se je izvozilo po vrednosti najvažnejših predmetov: Volnenih in bombažnih izdelkov za 4292 milijonov Kč, sladkorja za 2492 milijonov Kč, lesa in

premoga za 2224 milijonov Kč, stekla in steklenih izdelkov za 1239 milijonov Kč ter železa in železnih izdelkov 1071 milijonov Kč. Največji uvozni in izvozni delež imajo Nemčija (na prvem mestu) Madžarska in Avstrija odnosno Poljska.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Celju je v zadnji ureditvi vprašanja prevoznih tarif na železniški progi Grobelno—Rogatec na svojo vlogo od Zveze trgovskih gremijev in zadrug prejel obvestilo, da je slednja po gospodu Mohoriču kot pomočniku ministra šum in rud v predmetni zadevi intervenirala pri merodajnih faktorjev ter je bil uspeh intervencije ta, da je prišlo vprašanje naših lokalnih pred ministrski svet in da je bila ustanovljena posebna komisija strokovnjakov iz ministerstva trgovine

in industrije, ministerstva financ, ministerstva saobračaja in ministerstva pravde, kakor tudi glavne kontrole iz drž. sveta, ki bo proučila pravna in finančna vprašanja vseh lokalnih, da se sedanje nejasno stanje potem na podlagi zaključkov te komisije enkrat končno uveljavno uredi. Kar se tarifnih vprašanj tiče, se pripominja, da jih ne bo mogoče preje rešiti, dokler ne bodo pravna in finančna vprašanja popolnoma razčiščena. Glede uvedbe direktnega frankiranja na gorenji progi je načelnik komercialnega oddeljenja državnih železnic dr. Marković obljubil, da bo zadevo ugodno rešil. Vendar do danes predloga ni mogel izvršiti. V vseh slučajih napačnega tarifiranja se prizadevi opozarjajo, da v takih primerih pravočasno vložijo reklamacije za povračilo preveč vplačanih zneskov.

Razno.

Poset Lwowskega velesejma. Večje število zastopnikov zagrebških gospodarskih krogov se udeleži letošnjega velesejma v Lwovu, ki se odpre 5. septembra t. l. Zastopniki bodo prisostvovali tudi konferenci poljskih in češkoslovaških zbornic, ki se bo vršila v Lwovu najbrže 7. septembra. Obiskalo se bo pri tej priliki nekatere večje industrijske centre Poljske. Celo potovanje bo trajalo približno 10 do 12 dni. Zastopstvo odpotuje iz Zagreba dne 3. septembra. Zeleti bi bilo z ozirom na veliko važnost razvoja gospodarskih odnosov med Poljsko in našo državo, da se potovanja udeležijo tudi gospodarski krogi Slovenije. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo najkasneje do sobote popoldne.

Vojvodinski gozdarski kongres. Gospodarske korporacije v Vojvodini sklicujejo na dan 30. avgusta t. l. II. vojvodinski gospodarski kongres v Subotici. Na dnevnem redu so strokovna predavanja in referati o davčnem vprašanju v Vojvodini, o organizaciji zveze vseh vojvodinskih gospodarskih korporacij, o prometnih potrebah Banata in o gostilniškari obrti.

Otvoritev velesejma v Subotici. Dne 23. t. m. je minister za trgovino in industrijo dr. Krajač otvoril velesejem v Subotici. V njegovem spremstvu so se nahajali: zastopnik vojnega ministra general Damjanović, načelnik ministrstva poljoprivrede in vod Stojanović in od ministrstva zunanjih del Bondi. Na pozdrav predsednika Vojvodinske trgov. zbornice Koste Milosavljevića je odgovoril minister trgovine in industrije dr. Krajač, ki je obljubil vojvodinskim krogom od svoje strani vsestransko zaščito. Prvi dan je posetilo razstavo 15.000 oseb, kar je vsekakor velik uspeh. Od tega je bilo 5.000 oseb iz dežele, a 2000 posetnikov je prišlo z vlaki iz Budimpešte.

Kam se pride, če vladajo generali. Kako ga vojaška vlada v Grčiji rada polomi, nam razen naše lastne skušnje pri pogajanjih z Grško, kaže tudi sledeči zanimivi primer. General Pangalos, najnovejši diktator Grške, je poskušil svojo srečo — kakor običajno politikujoči generali — s pobijanjem korupcije. Za objekt si je izbral nič manj, kakor pod protektoratom Društva narodov stoječo begunsko komisijo, ter nekaj njenih grških uradnikov zaprl in jim zapretel s smrtno kaznijo. Izgleda, da je vrli general šele

kasneje zvedel, česa se je pravzaprav lotil. Begunska komisija je namreč ena najuglednejših ustanov Društva narodov, pod katerega pokroviteljstvom je bilo provedeno posojilo desetih milijonov turov šterlingov za naselitev 1.250.000 grških beguncev iz Turčije. V kaotični in koruptni državi je uprav navedena komisija v Solunu izvršila odlično delo pod vodstvom Angležev. Posledica tega usodnega koraka je ta, da so uradniki komisije v velikem strahu, in ne morejo zato prestopiti v uspešno delati. Angleška vlada se seveda upira, predlagati Društvu narodov neobhodno potrebno novo begunsko komisijo. — Pač general v porcelanski izložbi.

Izgledi za fižolovo letino so dokaj ugodni, tako glede kvalitete, kakor glede količine. Za novi fižol vlada že precejšen interes. Te dni je prišlo do sklepov na bazi 2.50. Povpraševanje traja še nadalje na bazi 2.35.

Zakon o kmetijskih kreditih. Zbirka zakonov XVIII. snopič. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Cena brošure Din 6.50, s poštnino Din 7.—. Pravkar je izdala Tiskovna zadruga v svoji zbirki Zakoni 18. snopič, v katerem objavlja Zakon o kmetijskih kreditih, ki ga je v preteklem zasedanju sprejela narodna skupščina. — Nanj opozarjamo vse prizadele sloje, zlasti pa razne kmetijske zadruge in posojilnice.

Častno zastopstvo frankfurtskega sejma za Slovenijo. Kakor doznavamo, je poveril urad frankfurtskega sejma, ki se vrši od 4. do 7. oktobra t. l. tvrdki Milinković & Co., Ljubljana, Prešernova ulica 7, častno zastopstvo frankfurtskega sejma. Tvrdka daje interesentom brezplačna pojasnila o sejmu.

Koliko radio aparatov je v naši državi. — Po uradni statistiki je v Beogradu 126, v Zagrebu 226, v Novem Sadu 133, v Ljubljani 51, v Sarajevu 51, v Splitu 35 in v Skoplju 5 radio aparatov, odnosno se od tega števila plačuje letna pristojbina.

Naši odnošaji s Turško. Pravkar je prispel v Beograd in izročil pismo svoje vlade ministrstvu zunanjih del g. Hikmet Bej kot predstavnik Turške. — Naša država, kakor znano, ni hotela podpisati saarske pogodbe, ker s Turčijo ni mogla doseči porazum glede nekaterih perečih vprašanj gospodarskega značaja. Zato tudi diplomatski stiki niso bili urejeni. Imeli smo v Carigradu za zastopstvo naših interesov samo predstavnika vlade

g. Trajana Zivkovića. — Z dohodom Hikmet Beja se uvajajo sedaj redni diplomatski stiki s Turško. To je za nas in za vso Turčijo v gospodarskem oziru velike važnosti, ker moramo z ureditvijo solunskega vprašanja pričakovati, da se naša izvozna in uvozna trgovina orientira tudi v smeri Male Azije, ki se pod novim režimom Kemal Paše gospodarsko vrlo lepo razvija.

Gospodarski položaj v Nemčiji. — Po poročilih pruskim trgovskim in industrijskim zbornic za mesec julij t. l. se splošen gospodarski položaj v mesecu juniju t. l. ni izboljšal. Težave pri prodaji blaga so se še celo poostrele in zadele tudi na blagovne vrste, ki so se dosedaj še lahko prodajale. Položaj se je nekoliko izboljšal samo v kalijevih rudnikih, v gornješlezkih premogovnikih, v tiskarnah in v posameznih panogah tekstilne industrije in v pivarnah. Težave pri prodaji blaga so posledica pomanjkanja kapitala, katero povzroča vedno počasnejše odplačevanje dolgov. Na notranji trg Nemčije pa vplivajo tudi še vedno nejasne perspektive za končno reformo davčne in carinske zakonodaje.

Snovanje čeho-slovaško-ruskega trgovinskega društva. V zadnjem času so se čehoslovaški krogi začeli zanimati za vprašanje ustanovitve meševitega čehoslovaško-ruskega društva, ki bi ob sedanjih razmerah omogočalo čehoslovaški industriji dohod na rusko tržišče. Uspevanje obstoječih meščanskih trgovskih društev daje povod temu, da se razvoj čehoslovaških gospodarskih zvez nadaljuje v tej smeri.

Tujski promet Avstrije. — »Statistische Nachrichten« objavljajo podatke o tujskem prometu leta 1924 v Avstriji. Ta promet, ki donasa Avstriji lepe denarje, je bil v letu 1924 še močnejši nego leta 1923, padel je samo na Dolenjem Avstrijskem. Po državni pripadnosti odpada glavni pritok na Nemčijo, tej sledi Čehoslovaška in za njo Madžarska, Poljska, Rusija, Jugoslavija, druge balkanske države, Italija, Francija, Anglija in Amerika. Skupno število tujcev je znašalo okrog 2 milijona 800 tisoč. Od teh je odpadlo na Dunaj 479.000, na Dolenjo Avstrijo 470.000, Gorenjo Avstrijo 360 tisoč, Salcburško 358.000, Štajersko 530 tisoč, Koroško 155.000, Tirolsko 336.000, Vorarlberg 98.000, Burgenland 17.000. — Prav zanimivo in tudi potrebno bi bilo, da bi se tudi pri nas, vsaj za Slovenijo sestavila kaka statistika o tujskem prometu, ki je za naše kraje tolikega gospodarskega pomena.

Porast delniških družb v Italiji. »Tribuna« objavlja pregled porasta delniških družb v Italiji, iz katerega je razvidno, da jih je bilo leta 1913 še 5921 z glavnico 5643 milijonov lir, leta 1923 je poraslo število že na 6734 s kapitalom 23.421 milj. lir, leta 1924 na 8822 z glavnico 28.260 milijonov lir, 30. junija t. l. pa je število delniških družb znašalo 9682 z glavnico 32.737 milijonov lir. — Tak pojav vsekakor ne more odgovarjati realni konstruktivni in finančni kapaciteti industrije ter izziva na produkcijskem in delavnem trgu zmedo, ki utegne slabo vplivati na njegov nadaljni razvoj. »Tribuna« smatra nacionalno-industrijsko ekspanzijo sicer za koristno za bilanco plačila v inozemstvo, a treba je, da se ta pojav prilagodi in spravi v sklad z vsemi drugimi ekonomskimi faktorji dežele.

Pedeset rasprava o savremenih finansijskim pitanjima. Pod gornjim naslovom, redakcija velikog ekonomskog časopisa »Bankarstvo« izdaje jednu opsežno i aktuelnu ediciju, koja obuhvata pedeset originalnih rasprava o savremenim pitanjima naše finansijske politike. — Među autorima nalaze se: Ministar Finansija Dr. M. Stojadinović (Beograd), italijanski Ministar Finansija, conte Volpi (Rim), bivši bugarski ministar Kosta Todorov (Beograd), bivši Ministar Trgovine i Industrije n. r. Dr. Đuro Šurmin (Zagreb), podpredsjednik Bankovnog Ureda Čehoslovačkog Ministarstva Finansija, Dr. Vilim Pospešil (Prag), glavni urednik londonskog »The Economist« Leonard J. Reid (London), Dr. Vlada T. Marković (Beograd), Dr. Juraj Vrbanić (Zagreb), Nikola Berković (Sarajevo), Alojzij Tykač (Ljubljana), Oskar Weismeyer (Zagreb), Dr. Stanko Šverljuga (Zagreb), Dr. Mirko M. Kosić (No-

Gospa!

Tudi jaz Vam priporočam to milo z znamko „GAZELA“. Moje perilo se kar blešči, gotova sem pa tudi že zdavnaj. Tudi Vi boste dosegli to z uporabo „GAZELA“-milo.

GAZELA MILO

vi Sad), Dr. O. Frangeš (Zagreb), Nikola Stanarević (Beograd), Dr. Miroslav Stojadinović (Beograd), Milan Prpić (Zagreb), Dragutin Hribar (Ljubljana), Dr. Nikola Stojadinović (Sarajevo), Jaques Reiss (Zagreb), Dr. Blagoje Bojadjević (Skoplje), Ernest Grünwald (Zagreb), Dr. Gustav Gregorin (Ljubljana), Svetozar Milinović (Zagreb), Milan Krešić (Zagreb), Dr. Radoslav Pipuš (Maribor), M. D. Janković (Niš), Dr. Pero Mitrović (Sušak), Konstantin Dožudić (Belišće), ing. Konstantin Čutuković (Osijek), Josip Selak (Zagreb), Dr. Franjo Pavlič (Beograd), Dušan Uzelač (Beograd), prof. Bran. Todorović (Beograd), Aladar Merkler (Sarajevo), Dr. Milan Ulmansky (Zagreb), Dr. Pavao Fröhlich (Karlovac), Feliks Fischer (Velika Kikinda), ing. Rado Lah (Ljubljana), Jovan P. Mihajlović (Beograd), prof. Stevo Ostermann (Zagreb), Milan Juzbašić (Darugar), Dr. Vidan O. Blagojević (Beograd) i mnogi drugi poznati javni radnici. Po red originalnih rasprava, ova publikacija sadržaje interesantne grafičke crteže i statistiku. Obradena su sva pitanja, koja su u vezi sa finansijskom politikom vlade. Cijena 100 dinara u knjižarskoj prodaji. Dobiva se u svima većim knjižarama i kod izdavača: Administracija „Bankarstva“ u Zagrebu 6, Marovska 30.

Ljubljanska borza.

26. avgusta 1925.

Vrednote: Ivesticijsko posojilo iz leta 1921: den. 76; zast. listi Kranj. deželne

banke: den. 20, bl. 25; kom. zadolžnice Kranj. dež. banke: den. 20, bl. 25; Celjska posojilnica: den. 201, bl. 204; Ljubljanska kred. banka: den. 225, bl. 265; Merkantilna banka: den. 100, bl. 100; zaklj. 100; Prva hrv. štedionica: den. 910; Kreditni zavod: den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne: den. 90; Trh. premogokopna družba: bl. 340; Združ. papirnice Vevče: den. 112; Stavbna družba: den. 165, bl. 180.

Blago: Bukove deske, od 2 m dolž. naprej, 25 mm, od 12—30 cm šir., feo meja: den. 530; jelove deske, monte, 20 mm in 25 mm, media 28 cm, 400 m³, feo meja: bl. 510; testoni, 4—10, monte, fob Sušak: den. 555; bukova drva, suha, feo Podbrdo, 20 vag.: den. 21, bl. 21, zaklj. 21; pšenica domača, feo Ljubljana: den. 275; otrobi pšenični, feo Postojna trans.: bl. 200; oves slav., par. Ljubljana: bl. 185; laneno seme, feo Ljubljana: den. 545; riž italijanski, gl. vzorca, feo Postojna trans.: bl. 516.

Tržna poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo (21. avgusta 1925). Na svinjski sejem se je pripeljalo 192 svinj in 4 koze, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari, komad 90 do 120 Din, 7 do 9 tednov stari 150 do 170 Din, 3 do 4 mesece stari 175 do 250 Din, 5 do 7 mesecev stari 300 do 350 Din, 8 do 10 mesecev stari 375 do 575 Din, eno leto stari 675—1250 dinarjev; 1 kg žive teže 13 do 14, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din. Prodalo se je 111 svinj.

29. AVGUST — 8. SEPTEMBER 1925

pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstvo kralja

V. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJ

NAJSTAREJŠA IN NAJBOLJ OBISKANA
GOSPODARSKA RAZSTAVA JUGOSLAVIJE
OSREDOTOČENJE KUPCEV IN PRODUCENTOV

Na Ljubljanskem velesejmu razstavijo samo prvovrstna podjetja. — Kvaliteta blaga priznana najboljša, cene brezkonkurenčne. Obiskovalci imajo 50 odst. popust na železnice. — Legitimacije, ki stane Din 50.—, se dobi: v bankah in drugih denarnih zavodih, pri Aloma Company, Tourist Office in objavljenih razprodajalcih na deželi. — Ugodna in cena prilika za obisk svetovnoznanih prirodnih lepote Slovenije (Bled, letna rezidenca Nj. Vel. kralja). — Tehnične novosti. — Sportna razstava. — Higijenska razstava. — Razstava plemenske živine

Samo Ljubljanski velesejm Vas bo popolnoma zadovoljil! Stanovanja preskrbljena

VIDO BRATOVŽ

TRGOVSKA AGENTURA
LJUBLJANA, Gosposvetska c. 2

si dovoljuje tem polom p. n. interese najljubše obvestiti, da zastopa sledeče tvrdke:

Konopjula d. d. promet konopnenih in jutastih izdelkov, centrala Zagreb, skladišče za Slovenijo Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

Simon Semler, Pilsen, tovarna galanterijskih izdelkov (vlasnice, knofljice, pletilke, risalni žeblički i. t. d.).

SüddeutscheSchmirlgelwerke A. G. Memmingen, Bayern, tovarna smirkovega blaga, tako na platnu kakor na papirju in vseh vrst gladil za čevljarsko in mizarstvo industrijo.

Tovarna nogavic „KLJUČ“.

Za časa velesejma paviljon E, koje 12, 14, 16

- Oglašajte v „Trgovskem listu“! -

la Knoch-jermena za pogon

Vedno na skladišču.
A. Lampret
Ljubljana
Krekov trg št. 10. — Tel. št. 247

Kurja očesa

Najbolje sredstvo proti kurjim očesom
Zaščitni znak.
Skladišče v lekarnah ali drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
lekarnar
SISAK

Veletrgovina

kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dšav
in rudninske vode

Točna
in solidna posredništvo!
Zahtevajte cenike!

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje

Ekstrakti in arome

za nealkoholne pijače vsch vrst

Koncentrirani sadni

eteri za aromatiziranje kan-

dilov in sladčič

PRAVI MALINOVEC

Sadni grog (Punsch)

= Limonov sok =

prilporeča:

Srečko Potnik in drug

Ljubljana, Metelkova ul13

!! Zahtevajte cenike !!

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lasna knjigoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552